

KURYER LITEWSKI

w Wilnie we Srodę dnia 25 Października r. s. 1822 roku.

WIADOMOSCI KRAJOWE.

Sankt-Petersburg, dnia 16 października.

(z Gaz. le Conservateur Impartial.)

W sobotę d. 14 b. m., NAYJASNIEYSZA CESARZOWA JEYMOŚĆ, Matka, przybyła do tutejszej stolicy, dla obchodu rocznicy Swoich urodzin. Uroczyste *Te Deum* śpiewane było w kościele katedralnym Najświętszej Panny Kazańskiej i we wszystkich kościołach stolicy. Tegoż dnia NAYJASNIEYSZA PANI powróciła do *Gatchyna*, jesiennej rezydencji swojej.

CESARZ JEGOMOŚĆ, przez reskrypt Naywyższy, datowany w Wiedniu dnia 9 września, raczył Naylaskawiey jenerała majora *Heckela*, komendanta Kamieńca-Podolskiego, mianować kawalerem orderu s. Anny pierwszej klasy.

Sankt-Petersburg, dnia 17 października.

(z Gazety Sankt-petersburskiej.)

Przenaywielebniejszy Jow, arcybiskup ekaterynosławski, przy liście do Jasnie Oświeconego Xiążęcia Jmci Alexandra *Golicyna*, przysłał 3703 ruble, ofiarowanych przez różne dobroczynne osoby w dycezyi jego, na rzecz Cesarzkiego Człobubnego Towarzystwa. Pieniądze te Towarzystwo przeznaczyło na wspomnienie wielu nieszczęśliwych rodzin, błogosławiących szczerobliwą rękę nieznanym sobie dobroczyńców, i pieczołowitego olos ubogich arcy-pasterza.

W dniu narodzenia Najświętszej Panny, t. j. d. 8 wrześ., w *Orenburgu* odprawił się obchód, podniesienia szkoły narodowej głównej na stopień powiatowej. Tegoż dnia przy szkole tej utworzyło się spółtowarzystwo biblijne.

Piszą z *Samary*, w gubernii simbirskiej, pod 22 września: „Wiosna roku terażniejszego zaczęła się tu bardzo wcześnie, i z początku była bardzo ciepła. Co tak mocno działało na królestwo roślinne, iż drzewa owocowe rozpuściły się i kwitnąć zaczęły, wcześniej, niż zwyczajnie. Wszędzie dawał się widzieć kwiat na drzewach owocowych, łąki okryły się trawą, a zasiewy radośny obiecywały urodzaj. Ale nastałe potem, z zimnem ustawiczne deszcze, a nawet mrozy, zasmuciły tutejszych mieszkańców: co jednak nie długo trwało. Ciepły i przyjemny czas, z deszczami naprzemian, znowu w nich przyjemną wzbudził nadzieję. Drzewa powtórnie kwitnąć zaczęły. Z drzew owocowych najbardziej uwagę na siebie zwróciła *jabłoń dzika*. Kwiat miała podobny do róży. Każdy z oglądających dziwił się bardzo tak dziwnemu i niezwykłemu w naturze zjawieniu. Na zdzble każdym i w jednym kielichu znajdowało się od 18tu do 24ch listków białych w koronie, która się ułożyła z rozpuszczonego kwiatu, do róży podobnego; ale na szypułkach tych niezwykłych kwiatów, żadnego pyłku nie było widać; przeciwnie na kwiatach, które pierwsi były na temże drzewku, przy zwyczajnej liczbie listków, pyłek był w obfitości, i wtedy się zawiązać widzieć dawała.

KRÓLESTWO POLSKIE.

Warszawa, dnia 31 października.

JO. Xiążę Czartoryski, Senator Wojewoda, na kilka dni przybył do Warszawy. (z Kur. Warsz.)

AUSTRIA.

Wiedeń dnia 2 października.

Nayjaśniejszy Cesarz *Alexander*, przez czas swojego tu bawienia, codziennie słuchał Mszy s. w kaplicy rossyjskiego poselstwa. (z Gaz. Peter. Ak.)

Wiedeń, dnia 17 października.

(z Gazety Warszawskiej.)

Dnia 11 b. m. N. Cesarz Jmć Austriacki udał się z *Inspruku* do *Hall*, na spotkanie N. Cesarza Jegomości Rossyjskiego, naydostojniejszego Przyjaciela i Sprzymierzeńca swego. Oba Monarchowie odprawili potem wspaniały wjazd do *Inspruku*, wśród huku dział. O godzinie 4tej po południu, wraz z N. Cesarzową Austriacką, zaszczytli obecnością swoją miejsce, gdzie było strzelanie do celu. N. Cesarz Jegomość *Alexander* wystrzelił najpierw, a potem N. Cesarz Jmć *Franciszek*; z niewypowiedzianą radością ludu, obie kule ugodziły tuż przy celu. Wieczorem byli NN. Monarchowie na teatrze, gdzie dano operę włoską *Cyrulik Sewilski*. Nastąpiło powszechne oświecenie miasta, i grano serenadę pod zamkiem. Nazajutrz, t. j. dnia 12 b. m. puścili się Cesarstwo Jchmość austriacki w dalszą drogę do *Werony*. N. Cesarz Jegomość Rossyjski obejrzał tego dnia rozmaite osobliwości miasta *Inspruku*, pojechał do *Ambras*, i powtórnie zwiedził miejsce do strzelania, gdzie wśród radośnych okrzyków ludu, 4 razy strzelił, i 3 razy trafił. Dnia 13 b. m. wspomniany Monarcha był zrana na popisie 3ch kompanij strzelców cesarskich, i o godzinie 10tej przed południem udał się w dalszą podróż do *Werony*.

Przed wyjazdem ztąd N. Cesarza Jmci Austriackiego do *Werony*, *P. Salomon Rothschild* miał u tegoż Monarchy prywatną audyencyą, ofiarując dworowi austriackiemu dalsze usługi w interesach pieniężnych; na co N. Cesarz oświadczył, iż przyjemną dla niego byłoby rzeczą, zostać *P. Rothschild* w *Weronie*. Kilku znakomych bankierów chciało się podjąć nowej pożyczki dla rządu austriackiego, w której obligacye zwane *metallique*, miały być przyjęte w cenie 40 za sto. Rząd odmówił tego, a ztąd wnoszą, iż powszechny w Europie pokoy, nie dozna żadnej przerwy.

Gdy jeszcze N. Cesarz Jegomość Rossyjski bawił w tutejszej stolicy (pisze gazeta hamburska), *Baron Muller*, poseł szwajcarski przy dworze naszym, podał temu Monarsze notę, w której rząd szwajcarski winszuje mu szczęśliwego przybycia na ziemię niemiecką, i poleca się jego łasce. Na kilka dni przed wyjazdem N. Cesarza *Alexandra*, *Hrabia Nesselrode*, minister stanu, dał temu posłowi notę odpowiednią, w której dziękuje rządowi szwajcarskiemu za wynurzone uczucia; czyniąc oraz wzmiankę o wpuszczaniu zbiegów piemonckich do Szwajcaryi.

Dnia 14 b. m. wyjechali ztąd do *Werony*: *Lord Londonderry*, poseł angielski przy dworze tutejszym; *Lord Strangford*, poseł angielski przy Porcie Ottomańskiej; *Hrabia Zichy*, poseł austriacki przy dworze pruskim; nazajutrz zaś udał się w tę podróż *Lord Clamvilliam*, drugi angielski sekretarz Stanu.

Xiążę *Kaunitz-Rittberg* został uwolniony; gdyż nie było dostatecznych dowodów na zarzucenie mu występku.

Tryest, dnia 8 października.

(z Gazety Warszawskiej.)

Odebrano tu przez *Zante* wiadomość z *Morrel* pod d. 22 września, iż turcy uczynili d. 16 tegoż miesiąca wycieczkę z *Koryntu*, lecz z wielką stratą zostali odparci. Po tém zwycięstwie zajęli greccy miasto i port *Koryntu*.

Flota turecka uchodzą przed statkami palnemi greckimi, zawinęła do *Napoli di Romania*.

PRUSSY.

Berlin dnia 26 października.

(z Gazety Warszawskiej.)

Monarcha nasz przejechawszy przez *Szwajcaryę* i górę *Simplon*, oraz część kraju *piemontskiego*, przybył d. 9 b. m. po południu do *Medyolanu*, gdzie nazajutrz rano odwiedził go *Aroy*. *Xiążę Raynery*, Vice-Król królestwa *Lombardzko-Weneckiego*, którego potem Król Jmć nawzajem odwiedził, i był u niego na obiedzie; poczem tegoż dnia i w dniach następnych obejrzał wszystkie osobliwości miasta. Dnia 14 b. m. wyjechał Monarcha z *Medyolanu*, był na obiedzie w *Bergamie*, a obejrzawszy tameczne osobliwości, udał się w dalszą drogę. W *Brescia* oglądał także Król Jmć d. 15 b. m. osobliwości; a potem okwadransia na 3cią po południu w towarzystwie *Arcyksięcia Raynery*, który za nim pojechał, przybył do *Werony*, prawie razem z N. Cesarzem *Austryackim*. Podczas wjazdu, osada stała w paradyzie, strzelano z dział, i domy kobiercami ozdobiły. N. Cesarz *Austryacki*, W. *Xiążę Toskański* i *Xiążę Modeny*, zaraz po przybyciu, odwiedzili Króla Jmci, który ich potem nawzajem odwiedził. Odwiedził także Król Jmć *Aroy* *Xiężnę Maryę Ludwikę*, *Xiężnę Parmy*. Dnia 16 b. m. o południu przybył N. Cesarz Jmć *Rossyjski* do *Werony*. Król Jmć Go odwiedził, i razem z Nim był na obiedzie u N. Cesarza *Austryackiego*; poczem N. Cesarz Jmć *Alexander*, odwiedził Króla Jmci *Pruskiego*.

NIEMCY.

Od brzegów Menu, dnia 18 października.

(z Gazety Warszawskiej.)

Zwierzchność we *Frankforcie* nie potwierdziła zamysłu, utworzenia tak nazwanego towarzystwa greckiego.

Professor *Orelli* w *Zurych* wydał dzieło pod napisem: *Zbiór praw konstytucyjnych oswobodzonej Grecji*. Umieścił w niem kilka udzielonych sobie w rękopismie projektów konstytucji greckiej, które na język krajowy przełożył.

Hrabia *Capodistrias*, rossyjski minister stanu, wyjechał z *Ems*, gdzie używał kompieli, bawi teraz w dobrach ministra *Stein*, niedaleko *Hanau* w *Westfalii*.

FRANCYA.

Paryż, dnia 15 października.

(z Gazety Warszawskiej.)

Posel angielski przy dworze tutejszym odebrał onegdaj nadzwyczajnego gońca z *Wiednia*, a wozora drugiego tenże wyprawił. Minister nasz interesów zagranicznych, odebrał także wczora gońca z *Wiednia*.

Onegdaj rano umarł tu Hrabia *Goltz*, pełnomocny posel Króla pruskiego przy dworze naszym.

Oto są następujące szczegóły uwięzienia Pana *Bowring* anglika. Gdy d. 6 b. m. przybył do *Calais*, i miał już wsiadać na statek przewozowy, kommisarz policyyny wezwał go, aby się udał na ratusz, i kazał natychmiast zabrać wszystkie jego rzeczy. Po dokładném spisaniu jego papierów, zabrano także listy, które powierzył mu jego przyjaciele, dwie paczki, z których jedna adresowana była od posła portugalskiego w *Paryżu*, do posła portugalskiego w *Londynie*, jego pasport, i pozwolenie płynienia na okręcie. P. *Bowring* udał się do swego przyjaciela *Blaquère*. Dnia 9 żandarmowie przyprowadzili go na ratusz, gdzie po krótkim badaniu, pokazał mu mer rozkaz przesłany przez telegraf, w ośnowie następującej: „Przytrzymaj W. Pan *Bowringa*, dostaw go prokuratorowi królewskiemu, a papiery jego poszlij

do *Paryża*.” Następnie osadzono *Bowringa* w tamiecznym więzieniu, a nazajutrz, t. j. d. 10, pod strażą żandarmów odesłano w pojeździe do *Boulogne*. Tam był dwa razy badany przez prokuratora królewskiego, który uczynił mu ten najwłaźniejszy zarzut, iż wiozł z sobą zapieczętowane listy, co jest zabronieném. *Bowring* odpowiedział, iż podróźni podejmują się zwyczajnie przewiezienia listów swoich znajomych, którzy zapewne boją się, aby ich na pocacie nie otwierano. Powstawał dalek na zabranie mu tych listów, i oświadczył, iż posiadacz zapieczętowanego listu, nie może nigdy za jego treść odpowiadać. Następnie pod strażą piechoty odprowadzono go do więzienia. Dnia 11 o południu nadszedł tamże drugi rozkaz podobnie przez telegraf, aby Pana *Bowring* w ścisłym więzieniu trzymano, tak dalece, iż nawet *Hutchinson*, znakomity członek parlamentu, będący naówczas w *Boulogne*, pomimo wszelkich usiłowań, nie mógł się z nim widzieć.

Dnia 4 b. m. przeczytano na rynku w *Bel-fort* wyrok śmierci na nieobecnych *Peugnot*, *Manouri*, *Brue*, *Pegata*, *Lacombe*, *Desbordes*, poczem wizerunki ich powieszono.

Listy z *Marsylii* donoszą, iż lud w *Algierze*, dowiedziawszy się, że Ameryka sprzyja grekom, znieważył tamecznego konsula amerykańskiego, który natychmiast schronił się do *Mahon*. Spodziewają się, iż eskadra Zjednoczonych Stanów, krążąca na morzu śródziemném, domagać się będzie niezwłocznie zadosyćuczynienia za takie postępowanie.

Pan *Hyde de Neuville* został mianowany posłem naszym w *Stambule*. Nasz minister interesów zagranicznych, Vice Hrabia *Montmorency*, uda się niezawodnie do *Werony*.

W *Bajonnie* rozeszła się pogłoska, iż *Kadyx* ogłosił się niepodległym, i otworzył porty swoje pewnemu obcemu mocarstwu, którego atoli nie wymieniają.

Dziennik Rozpraw zawiera długi artykuł o *Hiszpanii*. Zapytuje się: czyli jest w prawie narodów zasada, usprawiedliwiająca jasno i wyraźnie wdanie się innych narodów do wewnętrznych interesów *Hiszpanii*? Przywodzi traktaty zawierane w *Chaumont* (20 marca 1814), w *Paryżu* (30 maja 1814 i 20 listopada 1815), i kongres w *Akwisgranie*, będący uzupełnieniem kongresu wiedeńskiego, na którym właściwie 5 wielkich mocarstw europejskich, jako to: *Rossya*, *Francya*, *Anglia*, *Austria* i *Prussy*, względem całej *Europy* stanowiły. Lecz w tych wszystkich układach, niemasz ani słowa ściągającego się do wewnętrznego stanu *Hiszpanii*. Na kongresie w *Laybach* była mowa o zbrojnym mieszanii się w interesach europejskie, lecz i wtedy zasada ta doznała licznych trudności. Kończy *dziennik* ten uwagi swojej zapytaniem: któryby narod ponosić miał kosztta wojenne przeciwko *Hiszpanii*? czyli sama *Hiszpania*, czyli też *Europa*?

HISZPANJA.

Madryt, dnia 8 października.

(z Gazety Warszawskiej.)

Wczora Król nasz zagał uroczyste obrady Stanów. Deputacya złożona ze 30 członków Stanów przyjęła Monarchę; a druga złożona z 20 członków Królową, która wraz z infantami usiadła na mieyscu dla siebie przeznaczoném. Z mowy królewskiej gazeta rządowa pruska, umieściła następujące wyjątki: „Nieprzyjaciele konstytucji, kierowani srogą i nierozumną namiętnością, użyli wszelkich środków, dla pociągnięcia do zbrodni znaczney liczby hiszpanów. Serce moje tak, jak wasze, uderzone jest widokiem nieszcześcia, które nadużycia te sprawiły w *Katalonii*, *Arragonii* i innych pogranicznych prowincjach. Do was należy użyć skutecznych środków przeciwko tym oplakany rozruchom. Narody tworzą dla siebie wzajemny szacunek przez energią i siłą, którą w pewnych okolicznościach rozwinięć umieją. *Hiszpania* z powodu swego położenia, nadbrzeżów, pól i onoty mieszkańców, zasługuje na znakomity stopień na karcie polityczney *Europy*. Wszystko wymaga tego, aby przyjęła na siebie okazy i dzielną postawę, a to dla zjednania sobie po-

ważenia, na które tak zasłużyła. Wszystko wskazuje Hiszpanii, jak korzystne jest dla niej zawarcie nowych związków z krajami, które znają prawdziwą cenę naszych bogactw. Wiadome są bohaterские ofiary, które poniosło wojsko walczące za naszą niepodległość, a usługi, jakie czyni teraz dla oyczyzny, są jawne całej Europie. — Oby dobrze myślący obywatele, cieszyli się, widząc was poraż drugiego zajętych ich pomyślnością, i bodajby zli ludzie znaleźli w kongresie narodowym niezłomną, tamę dla swoich występnych zamiarów.“

Po przybyciu nadzwyczajnego gońca z Paryża, zebrała się tajna rada gabinetowa, i zastanawiała się nad kilku ważnemi oświadczeniami, czynionemi Hiszpanii ze strony mocarstw sprzymierzonych. Obrady były nader żywe. Część członków uznała przełożenia, za mogące być przyjęte, i za nimi głosowała; strona zapalonych, lubo mniejsza w liczbie, głosowała przeciw temu i dokazała, iż tajna rada do porządku dziennego przystąpiła.

Jenerał O'Daly, dowódca osady madryckiej, wydał odezwę, w której przypomina czasy, gdy na wyspie Leon podniósł oręż za wolność.

Słychać, iż Jenerał Ballasteros, będzie mianowany naczelnym dowódcą wojska hiszpańskiego, z władzą rzymskiego dyktatora.

Mówią o uwięzieniu 4 dawniejszych ministrów, oskarżonych, iż w pierwszym tygodniu miesiąca lipca układali projekt odmiany konstytucyi.

Po zniesieniu kordonu odzwia, wielu hiszpanów, a zwłaszcza z duchownych, udaje się do Francyi.

Jenerał Mina połączywszy się z jenerałem Torrijos, ruszył do Belequer, gdzie spotkał wojsko Barona Eroles. Jenerał rojalistów tak dzielnie uderzył na wojsko konstytucyjne i środek, którym sam Jenerał Mina dowodził, iż przełamał środek, otoczył oba skrzydła, i ścigał prawie. Bitwa ta zaszła d. 22 września.

List z Perpignan donosi o poddaniu się Figueras rojalistom. Dziennik Rozpraw dodaje, iż to zapewne jest mowa o mieście, nie zaś o twierdzy.

Piszą z okolic Irati, iż Jenerał Espinosa odstąpił od obleżenia tej twierdzy.

Naczelną Rejencyą urgelską wydała znowu odezwę do mieszkańców północnych prowincyi hiszpańskich, aby odstąpili konstytucyi.

W Perpignan odebrano urzędowe wiadomości z Katalonii, dochodzące do końca września. Przybył tam goniec d. 3 października. Twierdza i miasto Figueras są jeszcze w mocy konstytucjonistów. Nie zdobyli także rojaliści do tychczas Tarragony, ani oblegli Leridy, a Baron Eroles nie odniósł d. 22 pod Carvera zwycięstwa nad Jenerałem Mina. W dniu tym Eroles był w Urgelu, gdzie odprawił wjazd tryumfalny, z powodu odniesionego w d. 18 zwycięstwa nad Tacuena. Z tamtąd udał się Eroles do Puyverda z orszakiem 20 ludzi, obejrzał twierdzę i stanowiska, posunął się aż do Martinet; ale odebrawszy tam doniesienia, śpiesznie powrócił do Urgelu. Miasto Bervel, leżące o trzy mile od Puyverda, a 6 od Urgelu, osadzone jest przez samych tylko mieszkańców. Wszystkie oddziały wojska wiary zbierają się pod Salmoną dla zaślonyienia Urgelu.

Pułkownik Costa urządził 5 batalionów, złożonych z samych ochotników; z tymi wyszedł d. 28 z. m. dla połączenia się z Jenerałem Milausem, który działa na prawem skrzydle Jenerała Miny i zagraża wzięciem tyłu wojsku wiary.

Dnia 26 z. m. dowódca guerillasów Moses, uderzył na dwa stanowiska Piedra Arena del Mar, niedaleko od morza, i miasto Mattaro, znajdujące się za korpusem Jenerała Milansa; lecz ledwo dowiedział się, że Costa z korpusem swym nadciąga, natychmiast ustąpił w góry.

Mówią o korzyściach, które odnieść mieli rojaliści w Nawarrze nad Jenerałem Espinosa.

Od granic tureckich, dnia 9 października.

(z Gazety Warszawskiej.)

Listy z Odessy (wyraża gazeta hamburska) potwierdzają wiadomość, iż Selim basza przeszedł z 150tysięcznym wojskiem do Persów, i że wkrótce potem w stoczonych bitwach porażono zupełnie Turków, którzy całą artylleryą utracili.

Mieszkańcy Laryssy uciekają do Saloniki. Bogaci żydzi muszą opuszczać swoje domy i ustępować je Turkom. Churszyd basza kazał w Laryssie uciąć głowy wszystkim zakładnikom greckim.

Dnia 12. Oprócz zabierania sprzętów złotych i srebrnych do mennicy w Stambule za rewersami, kazano także oddawać wszelkie dawniejsze pieniądze, które mają być na lepsze przebite. Porta znajduje się w coraz większym zatrudnieniu. Dnia 22 września odebrała urzędową wiadomość, iż Grecy zajęli Korynt. Smutniejsze jeszcze doniesienia, przysłane przez tatarów z Mezopotamii i Armenii, zatrwożyły wszystkich muzułmanów. Dnia 12 września porażono w okolicach Trebizundu 50tysięczne wojsko tureckie, poczem Persowie weszli do Trebizundu. Zdobyli już całą Mezopotamią i większą część Armenii tureckiej. Posuwają się do Natolii. W licznych miejscach Armenii nad morzem czarnym mieszkańcy powstali.

Donoszą z Bitoglii pod d. 19 września, iż jenerał Normann, połączony z 4000 suliotów, przybył do miejsca zwanego pięć studni, o 6 mil od Janiny, i z tej strony posuwa się ku Laryssie. Zająłby już Janinę, gdyby grassujące tam morowe powietrze nie było na przeszkodzie.

WŁOCHY.

Od granic włoskich, dnia 13 października.

(z Gazety Warszawskiej.)

W. Xiążę Toskański wyjechał z małżonką swoją i licznym dworem d. 10 b. m. z Florencyi do Werony, a interesa rządowe polecił tymczasowie swojej radzie stanu.

Burmistrz miasta Werony wydał d. 4 b. m. następującą odezwę: „Wybor miasta tego na blizki kongres wysokich Monarchów Sprzymierzonych, uważać należy za nowy dowód szczególnego zaufania, którym znakomity Monarcha Franciszek zaszczyca swoich wiernych Werończyków: Obdarzeni tem szczęściem, z niecierpliwością oczekując szczęśliwej chwili, w której dziekczynienia złożyć będziemy mogli u nóg Cesarza, zasyłamy najgorętsze prośby do Najwyższego, o zachowanie szacownego jego zdrowia, i błogosławienie już rozpoczętej podróży do tych szczęśliwych okolic. Muncypalność, będąca tłumaczem pobożnych uczuć, któremi przejęty jest każdy dobry obywatel, postanowiła, aby tym końcem, przez 3 dni, to jest, dnia 9, 10 i 11 b. m. odprawiło się uroczyste nabożeństwo w kościele katedralnym.“

Xiążę Hardenberg, Xiążę Wellington, Xiążęzna Wołkońska, tajny radca Tatizczew, Xiążę Ranzau i inne znakomite osoby, przybyli d. 12 b. m. do Wenecyi.

Hrabia Mocenigo, nadzwyczajny poseł rosyjski przy dworze sardyńskim, wyjechał d. 7 b. m. z Turynu do Werony.

Deputowani Rejencyi urgelskiej, między którymi jest Don Labrador, przejechali przez granicę, i udali się w dalszą drogę do Werony. Ze strony Króla udał się także Don Orcus (jest to zmyślone nazwisko), mający posiadać zaufanie Monarchy.

Podług urzędowych wiadomości z Rzymu, Król neapolitański dla nagłej słabości nie tak prędko przybędzie na kongres do Werony. Z tego powodu przysposobione na stacyach konie dla tego Monarchy, zostały odesłane napowrót.

Pózew Edyktałny.

2 Wedle Ukazu JEGO IMPERATORSKIEY
MOSCI Samowładnającego całą Rosyą etc. etc.

Pózew edyktałny, przed Sąd Exdywizorski Magistratu Wileńskiego po JJOO. JJWW. WW. Ichmość Panów i Starozakonnych, skutkiem zanieżonego oświadczenia na taxę i exdywizyą, oraz zasłę Magistratu Wileńskiego rezolucyi, i zaoną inwentacyi i licytacyi wszelkiego funduszu w handlu będącego spełnionych, niemniej inskrypcyów, rewersów, rejestrow, xiąg handlowych, listów, korespondencyów, notat, dekretów, i testamentu, wykazujących masę funduszu w satysfakcyą pretensorom realnym oddającego się; z powoditwa JPana Jana Kamińskiego b. Radnego Dumy mieyskiej Wileńskiej, wynasza się mianowicie o to: żał. delat. przez lat kilkanaście utrzymując w mieście Wilnie handel z towarow jedwabnych i korzennych przez zwykły kredyt w kupiectwie i zastąpienie własnym kapitałem wydatków na rzecz miasta w ciągu spełnienia obowiązku Radnego przy Dumie mieyskiej Wileńskiej wyłożonych, schylił był nieco dałą własną do upadku, wszelako mając jeszcze odpowiedni powołaniu swemu fundusz dopoki przez niewolne zamknięcie sklepu w pałacu obżał. Hrabiego Paca arędowanego; z towarami, i opieczętowanie onego bez zawinięcia z instancyi obżał. Ludwika Hrabiego Paca jenerała woysk pol. niezostal zupełnie zruynowany, spokojnie prowadził handel i był zawsze pewnym na odpowiedź swym istotnym wierzycielom, lecz kiedy przez takowe bez rzeczy zamknięcie handlu, żałcy delat. został pozbawiony swobodności dalszego prowadzenia handlu, chcąc swym istotnym wierzycielom uczynić satysfakcyą, a zarazem odzyskać sobie posługującą należność od rzeczonych osob, a to na cel zaspokojenia właściwych pretensorów, zagniony takową okolicznością podniósł taxę i exdywizyą majątku swego, inwentacyą urzędową objętego. Po zaskutecznienu więc jakowej skutkiem daney przez Sąd Magistratu Wileńskiego remissy, wszystkich swych obżał. debitorów, za obligami, rewersami, rachunkami, i rejestrami handlowemi, listami, notatami, dekretami i testamentem dopiero do sądu powołuje: jako to: obżałowanych xiędza Józefa Kamińskiego Kanonika i oficyała mińskiej dycezyi, za listami i rachunkami o rubli srebr. 390 kop. 30, za inskrypcjami przekazanemi i testamentem o r. sr. 1500 i złotem cz. zł. 64, oraz o powrót wzięty po stryju garderoby, X. Kazimierza Kamińskiego Kanonika Łuckiego, za rachunkami i z testamentu o zł. pol. 3092 gr. 18, Bohuszeuicza o r. sr. 15, Jana Korybuta Daszkiewicza o zł. pol. 32, Franciszka Konczego o cz. zł. 15, Alexandrowicza o cz. zł. 3, Szulkiuicza o cz. zł. 15, Teofilę Prokopowiczową o zł. pol. 50, Rzęsnickiego o cz. zł. 7 r. sr. 100 kop. 60 i ass. r. 90, Bańskiego o r. sr. 150. Nikodema Modzelewskiego o r. sr. 18, Ignacego Zienkowieuicza o r. sr. 60, Szabuniewskiego Komornika o zł. pol. 148, Ludwika Kunceuicza sekretarza o r. sr. 115 kop. 37, Teklę Gastowiczową o cz. zł. 3, Kamińskiego o r. s. 2, Ignacego Potrykowskię Sędzię o r. s. 7 kop. 80, Ancyperowicza Deputata o r. sr. 121 kop. 20, Arkuszowa Adjutanta o r. sr. 3 kop. 50, Achmatowicza Szeffa o r. sr. 239 kop. 37½, Budrewicza o r. sr. 18 kop. 13, jenerałową Benignonową o r. s. 56 kop. 17½, Bobakowskiego o r. sr. 7 kop. 20, Józefa Balczewskiego z Waki o kop. 55, Baptystowy o r. s. 1 kop. 52½, Czernickiego o r. s. 11 kop. 65, Choynowskiego o kop. 32½, Bobiatyńskiego o r. s. 2, Czernickiego Sekretarza o r. s. 4, kop. 5, Chodźki o r. s. 1 kop. 95, Dziczkańca Adjutanta o kop. 60, Damela o r. s. 20 k. 50, Dobrzańskiego Colnera o r. s. 24 k. 60, Francessona o r. s. 45, Grzymały młodego o r. s. 1, Grabowskę Podstolinę o r. s. 1 k. 20, Goleńskiego Adama o r. s. 7, Godelowiczową o k. 90, Giedroycia Stefana o r. s. 1, Gzowskię o r. s. 3 k. 72, Grajewską o r. s. 7 k. 27½, Gąseckiego o k. 35, Howaltową o r. s. 13, Howaltową o k. 25, Jerzego Howalta o r. s. 2, Sowsryna Howalta o r. s. 375 k. 47½, Hana o r. s. 21 k. 10, Horodeckiego o r. s. 2, Holubowskiego o r. s. 7 k. 29, Jamentową o r. s. 1 k. 61, Jamiłkowskiego o r. s. 2 k. 50, Zienkowieuicza Chorążę-

go o r. s. 4 k. 32, Jabłonowskiego z pocztą o r. s. 1 k. 29, Jansonównę o k. 75, Kołyszową o r. s. 5 k. 45, Klukowskę Sekretarżową o r. s. 1 k. 10, Kotwiczę o r. s. 15, Kościuszkównę o r. s. 2 k. 90, Krantza Sowietnika o k. 60, Kostrzewską o r. s. 4, Kapićową o r. s. 2, Hiltzowę o r. 1 k. 20, Józefa Klimaszewskiego o r. s. 4, k. 27, Karnera o r. s. 7 k. 61, Kulryta o r. s. 6 k. 10, Kowalenki o r. s. 4 k. 70, Ludwika Lachowicza o r. s. 7, k. 55, Łopacińskiego o r. s. 5 kop. 15, Malawicza Sekretarza o r. s. 83 kop. 60, Młozza o r. s. 4, Mostowskę o r. s. 1 kop. 50, Manceuicza Sekretarza o kop. 60, Maryawitki o r. s. 1 kop. 20, Mancelmana o r. s. 6 k. 22, Mauzera o r. s. 45, Norlinga kapitana o r. s. 14, Narbutowę o r. s. 3, Sekretarza Nowickiego o kop. 70, Poźniakównę o r. s. 11 kop. 30, Polinberską o kop. 39, Reyzera o r. s. 44 kop. 36, Rautensztraucha o r. s. 8 kop. 50, Skibińskiego o r. s. 2, Sidorowicza porucznika o r. s. 4 i cz. zł. 2, Strumily młodszy o r. s. 1 k. 75, Święcicką starą o r. s. 3, Sikarską o kop. 40, Suchocką o kop. 25, Snotowickę o r. 18, kop. 69, Skorulskiego plenipotentę o r. s. 10 kop. 65, Szwarca o r. s. 1 k. 32, Szatyningierowę o r. s. 199 kop. 63, Józefa Statkowskiego o r. s. 41 kop. 30, Zadora żyda o kop. 30, Szczerbowicza o kop. 78, Weysenholca o r. s. 6, kop. 45, Wąseuicza profesora o r. s. 2, Wilczyńskiego adjutanta o r. s. 4, Zabkowskę o kop. 18, Szmitynową o r. s. 1 kop. 50, Zabiely Szambellana o r. s. 19 kop. 70, Zambrzyckiego plenipotentę o r. s. 27 kop. 27, Zdzitowieckiego o r. s. 3 kop. 40, Rokosza o r. s. 6 kop. 20, Kunceuiczową o r. s. 16 kop. 20, Kulczyń Sędzię o zł. 8, Michała Kleczkowskiego o zł. 40, Michała Krupskiego o talarow 200, Tadeusza Zawadzkiego o r. s. 5, Michała Skorulskiego o cz. zł. 18, Jana Dyzmanskiego o r. s. 50, Grabowskiego o cz. zł. 8, Minkie z Królewca o cz. zł. 3, Franciszka Fiedorowicza o r. s. 10, Stanisława Kolendy o r. s. 4, Bitnera doktora o r. s. 6 kop. 50, Zigmunta Mackiewicza o zł. 24, Franciszka Mokrzeckiego o zł. 364, gr. 3 i cz. zł. 6, Józefa Kopyzy o zł. 78 gr. 10, Mateusza Szatyńskiego Kanonika o zł. 441 gr. 7½, X. Olszewskiego o zł. 16 gr. 20, Czeretowicza o r. s. 2, Jana Tomkiewicza Józefa Statkowskiego, Mateusza Zółkowskiego, Józefa Iwaszkiewicza o r. s. 404 kop. 55, Skultschiego Sekretarza o r. s. 14 k. 15, Radę mieyską Wileńską Franciszka Poznańskiego Głowę miasta, Andrzeja Waronowicza, Grzegorza Łunkiewicza, Leopolda Krupńskiego dłużnych, i Ludwika Karnera Radnego jako w Radzie pełniących obowiązki o r. sr. 1637 kop. 50, Icka i Chaima o zł. pol. 377 gr. 14½, Ludwika Hrabiego Paca jenerała za zruynowanie z handlu i przyczynione szkody o r. s. 1000, Orłowski r. ass. 110, wszystkich debitorów tak samych jako i successorów do taxy i Exdywizyi pozywa i prosi u Sądu: na wszystkich pozwanych sądzania sum wyrażonych z procentami na wszelkim onych majątku, gdzieby się okazał i na samych osobach niemających funduszw, komportacyi wszelkich a wszelkich transaktyw, tak na pretensorach jako i debitorach, awizacyi po wszystkich wierzycieli dla usatysfakcyonowania za okazaniem dowodów, zawiadzenia rejestrow handlowych i o wszelkich dowodów przez żał. okazać się mogących, bliźszości we wszystkim uznania, ammissyi niejawiącym się decydowania, rejestrow właściwych Exdywizyi zachowania i expens prawnych na każdym przysądzenia.

Roku 1822 miesiąca 8bra dnia 18 wożny świadcę, iż ten pózew edyktałny z instancyi JP. Jana Kamińskiego b. Radnego Dumy Mieyskiej Wileńskiej po wszystkie osoby tym pozewem zajęte dla wiadomości zadecytowanych, do gazet Kurjera Litewskiego podałem i o taxie exdywizyi majątku w Magistracie Wileńskim odbywać się mającey, oznaymiłem. Dat ut supra.

Stanisław Parymonowski wożny Ptu Wileń.
Roku 1822 mca 8bra 18 dnia. Przed Aktom Miasta Wilna stawając obecnie wożny w górze wyrażony takową relacyą urzędownie zeznał; o czem, i że jest w aktach świadczę.

Ignacy Misiewicz Regent.

Takowy pózew pozwala się podać do gazet Kurjera Litewskiego Józef Krzyżanowski P. B. M. W.

*Wilno dnia 25 Października Roku 1822 v. s.**Podziękowanie.*

Jaśnie Wielmożnemu Alexandrowi Alexandrowiczowi Pisarew, Jenerałowi Dywizyjnemu, Kawalerowi różnych orderów.

Mińskiej Gubernii Bobruyskiego Powiatu obywatele i urzędnicy. 1822 września 22 dnia.

Pobył iotey dywizyi pod dowództwem JWWMcPana przez cztery miesiące w Bobruysku, przechod jej dwukrotny przez część powiatu, daje powód Obywatelom i mieszkańcom miasta, że wynurzają JW. WMc Panu, JJWW. Brygadnym i Półkowym Naczelnikom, oraz wszystkim Sztab i Ober Oficerom rzetelną wdzięczność, zapewniając, iż przychylna pamięć dla Nich w sercach Obywatelskich nigdy nie wygaśnie.

Waleczny Jenerał godny towarzyszy broni niepokonanych Dowódców, gdy twoje na marszowem polu dzieła, są już uwiecznione względami Naylaskawszego CESARZA, gdy prace twoje w zawodzie literackim świat uczony ocenia; nam pozostaje cnoty twe towarzyskie, obywatelskiego życia ozdoby, uwielbiać. (Tu następują podpisy obywateli i urzędników powiatu)

O zgodności z autentykiem poświadczam. Powiatowy Chorąży Ludwik Bykowski. Ludwik Strokowski Sekretarz Dworzanstwa Ptu Bobr.

Wezwanie suksessorów.

1 Po śmierci Sebestyana Błaszczykiewicza Doktora medycyny i Adjunkta Uniwersytetu Wileńskiego, pozostało po nim w kassie Uniwersyteckiej rub. sr. 267 kop. pół, lecz gdy dotąd nikt się nie jawił z jego suksessorów do odebrania tej pozostałości, Rząd Uniwersytetu przeto postanowił naznaczyć ostateczny termin dnia 23 kwietnia 1823 r. i wezwać suksessorów, ażeby w ciągu tego czasu, stawili się z prawnymi dowodami do Uniwersytetu Wileńskiego, dla odebrania powyższych pieniędzy.

Sekretarz Felix Mierzejewski.

List gończy.

1. Tomasz Lowkogalis lat 22, twarzy bladej okragłej, włosy ciemnego, nosa krótkiego i zadartego, po polsku mówiący, w siermiędze oszytej po szwach i karwaszach z kołnierzem sukna granatowego, w kamizelce sukiennej czarnej, z pasem rzemiennym z mosiężną klamrą, w czapce granatowej z ryglikiem po bokach obłożony siwym barankiem, umiejący dobrze murować i cokolwiek czytać i pisać, należący do majątku Jotajni W. Zawiszy b. S. Z. K. w r. 1822 meca aug. 20 dnia uciekł; za okazaniem się takowego zbiega niżej pisaćcy się Publiczności prosi dostawienia w powiat Wlkom. do majątku Staszkunisek w parafii Kower. położonego. Józef Zawisza b. Z. K.

Woda Aromatyczna.

2. Do handlu Tekli Fiorentinowej w Wilnie przyszedł świeży transport prawdziwej Wody Aromatycznej Warszawskiej wynalazku B. L. Nagella, której flaszka z przepisem sprzedaje się po kopiejek srebr. 60.

P o z e w.

2 ALEXANDER I Imperator Samowładca Wszech Roszsy Król Polski etc. etc. etc.

Ur. Felixowi Chobrzyńskiemu b. kapitanowi wojsk polskich pozw przed Sąd Kommissyi na urządzenie interessów Radziwiłłowskich ustanowiony, z Instancyi Ur. Michała Zaleskiego Jeneralnego Prokuratora massy i funduszów nieletniej Xiężniczki Stefanii Radziwiłłówny wynosi się o to: wierność twoja mieniąc się suksessorrem zmarłej Teressy z Rzewuskich primo Xiężny Radziwiłłowej Wojewodziny Wileńskiej, secundo voto Chobrzyńskiej swej żony, w stopniu jej przychodzisz do Sądu Kommissyi z żądaniem sądzenia na massie z zapisu niegdyś Xięcia Karola Radziwiłły Wojewod. Wileń. daty 1764 apryla 7 dnia, w Podhorcach przed szlubem zdanego, summy jakoby posagowej i wyprawy 300 m. sp. z procentem drugie tyle 300 m. sp. A zapisu podobnego 1764, feria quarta post Dominicam letare quadragesimalem summy 300 m. sp. procentow tyleż 300 m. sp. i titulo vadii 300 m. sp. in continenti; za dożywocia od r. 1790 z dóbr Wolińskich 6,461,972 sp. 28 gr., z dóbr Białokamienieckich zaś odzielnie 2,200,000 sp. wyliczonych, prócz tego titulo alimentow do daty 1790, jako daty śmierci męża swego Xięcia Wojewod. summy 432,000 sp. i drugie tyl procentow 432,000 sp. Osobno summy 5000 czer. zł. za proceder kryminalny; 8000 sp. Zawadzkiej intercedendo optaconey; 142 czer. zł. Longchampsowej również intercedendo wyliczoney; 8000 sp. za utrzymanie ogrodu i pałacu w Białym Kamieniu; 2160 sp. za pomiar dobr Białokamienia jakoby wydatkowany, gdy jednak pretensye takowe są i były napastne, jako się to przez szczegół okazać dowodnie może, gdy owszem zmarła Xiężna z różnoczasowych naborów winną zeszłemu Xięciu będąc, pozywana naprzód od samego zeszłego s. p. Xięcia Karola, następnie od jego synowca także już dziś zeszłego s. p. Xięcia Dominika Radziwiłły, pozywany już obż. mąż Felix Chobrzyński kapitan, zawsze od rozprawy unikając ultimarnie kondemnować się dopuścił, mianowicie w Sądzie Głównym Lit. Wileńskim Departamentu Czasowego, jako jedyney magistratury z Ukazu Imiennego r. 1805 julii 9, po dwóch uprzednich kondemnatach jedney roku 1806 apr. 24, drugiey r. 1808 gbra 11 zapadł dekret trzeci roku 1810 xbra 16 z konwicyą ultimarną, przez której skassowane wiekuiście zostały wszelkie stosunki obż. i zmarłej jego żony do funduszow Xiężęcych, owszem za zawinienie obż. do wszelkiego ich funduszu wskazana została tradycya, która dla nienaydowania się funduszow obżalowanych dotąd exekucyi nie wzięta, między tém gdy obżalowany nayniestuszniej i bezprawnie znów massę zakłócił do Sądu Kommissyi, zatem Prokurator in gradu zaszyłych dekretów pozywając wzajemnie obżalowanego prosi nakazu warowania locum standi solutione na wszystkie w Sądzie Gł. Litewskim zapadłe kondemnaty o utwierdzenie wyroku ostatecznego, zapisującego wiekuiścą ammissyą na wszelkie obż. do funduszow zeszłego Xięcia stosunki, a zatem o znikczemnienie wieczne tychże stosunków i prawolomnego powództwa obż. w Sądzie Kommissyi, o zobowiązanie obż. do

zwrotu kosztów prawnych massie i tego wszystkiego sądzienia, co czasu sprawy potrzebnym bydz się okaże. *Salva melioratione* tej žaloby.

Roku 1822 mca 8bra dnia 18 woźny zezna-
ję, iż takowy pozew z instancyi JWJP. Mi-
chała Zaleskiego b. Podkomorzego Ptu Rosień.
Massy funduszow i interessow JO. Xieźniczki
Jeymości Stefani Radziwiłłówny Jeneralnego
Prokuratora, w sprawie z WJP. Felixem Chob-
rzyńskim kapitanem woysk pol. przed Sąd Kom-
missyi na interessa Radziwiłłowskie od Rządu
ustanowiony, w mieście Wilnie agitujący się, z po-
wodu nieosiadłości WJP. Chobrzyńskiego i nie-
wiadomości o miejscu jego przebywania podług
ar. 37 organizacyi do drzwi Sądowych przybi-
łem. Felix Cebulski Woźny Kommissyi Radziwiłł.

Roku 1822 miesiąca oktobra 18 dnia w
aktowej kancellaryi Sądu Kommissyi dla urzą-
dzenia interessow Radziwiłł. ustanowionego, rela-
cyą tego pozwu do drzwi Sądowych przybitego
urzędownie zeznał. Świadcze.

Aktowy Regent Sądu Kommissyi Radziwiłł.
Józef Doboszyński.

Wolno drukować Eustachy Zabiełło Członek
Kommissyi Radziwiłłowskiej.

3. Od Litewsko Gródzieńskiego Gubernial-
nego Rządu ogłasza się, że dla niejawnienia się
życzących kupić, na naznaczone wprzód terminy,
opisanych i ocenionych w tutejszey gubernii w
mieście Brześciu domu i kramu tamecznego żyda
Heszela Kacenelepauhena, na uzyskanie należą-
cych od niego do skarbu pieniędzy, za niedosta-
wienie podług kontraktu sukna, teraz nanowo
przeznaczone z publicznych targow na sprzedaż,
dla kupienia których wzywają się życzący na
terminy: pierwsze dwa, jak wprzód, w Brze-
skiej mieskiej policyi 22go i 24go nowembra,
a trzeci ostateczny do tego Rządu, za trzy mie-
siące od dnia ostatniego wydrukowania w sankt-
petersburskich albo moskiewskich gazetach. Sep-
tembra 29 dnia 1822 r. Expedytor Kolleski
Sekretarz Jan Krupowicz.

Oświadczenie.

3. Excerpt oświadczenia z protukulu poło-
cznego Sądu Ziem. Ptu Szawels. w dacie poniż-
szej zapisanego et eorundem pod Urzędową te-
goż Sądu pieczęcią stronie potrzebującej wydan.

Roku 1822 mca 7bra 12 dnia. Oświad-
czenie imieniem JW. Antoniego Ważyńskiego
Ciwn. Ret. Star. Tyrkszl. i Pożyłem prze-
ciwko WW. Michałowi i Teressie Janowiczom
byłym Sędziom Granicznym Telszewskim mał-
żonkom, Wincentemu i bracie Pieczkowskiemu Rot.
małż. z okazji wniesionego przez nich do akt
Grodz. Telszew. dnia 2 idącego mca processu z
odpowiedzi czyni się w treści: w pośród smutku
jakim przepelniał serce moje zgon naydroższej
matki ś. p. Łucyi Franciszki Ważyńskiej Ciwn-
nowey, szukałem ulgi i pociechy na łonie familii,
do której z naylepszymi zawsze byłem skłono-
ściami, zaprosilem do domu swego obżał. szwagrow
i siostry, a troskliwy o ich los, przełożyłem
zarazem, jako święcie szanując wolę matki, pra-
gnę wypelnic jey testamentowe przeznaczenie i
naydogodniejszą czynilem satysfakcyą przez o-
fiarę ziemi na dziedzictwo lub zastaw, wtedy
dopiero postrzegłem, że obżałowani, nieprzestając
na rozporządzeniu matki, ogromne objawili ro-
szczenia pod tytułem oyczystości, całej mojej

substancyi grożące, a bezwzględnie na przychyl-
ność braterską i słuszną rzecz, opuszczając
dom mój, wnet pobiegli do akt Sądowych obce-
go powiatu i przez zapisany w nim manifest, nie-
dorzeczne i obłudne głosząc zregulowanie, wal-
kę processową zapowiedzieli, nadto jeszcze, nad
formę w manifestach przez konstytucyą 1784
roku przepisaną, czyli przez chęć krytyki bra-
ta, czyli ogłoszenia publiczności imienia swego
przez gazetę, rzecz prywatną awizować przed-
sięwzięli, ta porywczosc obżałowanych lubo po-
niszczyła trosk moich, gdy jednak widzę siebie
na drodze prześladowania od siostr rodzonych,
pozbawionych przychylności ku bratu i zachwale
targających się na czynność matki cnotliwej i
pobożney kobiety, zniewolony jestem w bolesném
uczuciu ninieyszą złożyć odpowiedną pretensyą.
Oyciec mój i obżałowanych ś. p. Felix Ważyński
Ciwn i Starosta, posiadał wprawdzie dobra dzie-
dziczne Hołdow w Lidzkim i Pobolwiany w Sza-
welskim powiatach położone; lecz publiczne pelnić
urzędy, mianowicie w porę piastowania vice Mar-
szałkowstwa bylego Trybunału Litewskiego zna-
czne pozaciągał kredyty, następnie zaczął pra-
wne konwikye i obie te majętności, a nawet Sta-
rostwo Tyrkszle w calosci przez tradycye zaję-
te zostały, nie było więc dla następcow żadney
z oycza nadziei. Na takie położenie interesow oy-
cowskich naylepsza matka troskliwe swoje zwró-
ciła oko, folwark swóy dziedziczny Jarzempol
zwany w ptcie Telszew., przedawszy i dalsze swo-
je zgromadziwszy fundusze, obróciła na oswobo-
dzenie dóbr męłowskich i przewody tradycyow
na się uzyskala, wypłacone przez nią pieniądze,
zaciągnięte na tę potrzebę dlugi, rozpisy te-
stamentowe pozostające jeszcze bez lokacyi za-
winienia oycowskie, składają massę przeszło mi-
lion zł. pol., jakowa cięży dobra Hołdow i Po-
bolwiany, w miarę takiego stanu interesow do-
syć obfite zesła ś. p. matka przez testament
dla obżałowanych zakresliła exdotacyi. Gdy za-
tém podoba się obżałowanemu oyczystey poszu-
kiwać za opłatą przez nich proporcjonalnego dlu-
gu, nieodbiegam i tej satysfakcyi, co się zaś ty-
cze ruchomości tak ogromney przez obżałowanych
wyobrażoney, lubo ta nader szczupła po oycu po-
została, wszakże obżałowani podług ducha praw
Litew. żadnego przystępu do niey mieć nie mo-
gą, odkryty więc status activus et passivus fundu-
szow zesłego oycza a obżałowanym dobrze wia-
domy, jak nie pochlebnego obżałowanym nie o-
biecuje. tak nie rozpatrznay popęd do prawności
obżałowanych granice swoje i tamę znaleźć musi,
nakoniec gdy prawo statutowe w artykule drugim
Rozdziale 5tym zawarte, poucza, że posagi o-
płacone bydź niemogą, dopokąd przez mężow na
ich majątkach ubezpieczone nie zostaną, a gdy
obadwa obżał. Janowicz i Pieczkowski, żadnych
dóbr ziemskich nieposiadają, a tym samym za-
dnego dla swych żon nie skazują bezpieczeństwu,
z tej pobudki i kapitałów testamentem matki od-
kazanych, odkładać niepodobna, dla tego też sto-
sownie do prawa ziemię siostronom swym ofiaro-
wałem, gdy zaś to przyjętém nie zostało, wyzna-
ję i oświadczam, jako niżeli posagi odbiorą
przez mężow ubezpieczenie, procenta prawne o-
płacać będę, a tém porządkiem wykonywając
wolę praw i testamentu matki, na żadne niezas-
ługuję wyrzuty, i tak dostatecznie pokonywa-
jąc obżałnych stosownie nikczemność ich odkry-
wam i obronę swoję przedsiębiorąc ninieyszą w

aktach powiatowych składam repozycyę. Antoni Kajetan Skarbek Ważyński Ciwun. Ret.

Zgodno z protokołem świadczę Ignacy Rodowicz Ziem. Ptu Szawel. Regent.

Roku 1822 7bra 14 dnia, że niniejsze oświadczenie w aktach Ziem. Ptu Szawel. i bydź w Kur. Lit. może awizowane. paświadczam Prezydent Ziem. Szawel. Józef Gedymin.

P o z e w.

3. ALEXANDER Pierwszy Imperator Samowładca Wszech Rosssy Król Polski etc. etc. etc. Ur. Floryanowi Trzaskowskiemu Majorowi, Pozew przed Sąd Kommissyi na urządzenie interesów massy Radziwiłłowskiej Najwyższą Monarszą Wolą ustanowiony, w Wilnie odbywający się, z powództwa Ur. Michała Zaleskiego Jener. Prokuratora massy Radziwiłłowskiej wynosi się o to: z dokumentu realizowanego w dacie 1816 maja 2 d. na fundamencie dekretu Taxatorsko-Exdywizorskiego Bolnickiego przez JW. Chodzkę w imieniu nieletniej Xki Stefani Radziwiłłówny postanowionego, wierność wasza, jako successor Placyda Trzaskowskiego Czeszn. Brzes., wzięwszy z kassy Xcey dwóma razy czer. zł. 50 i f. p. 2000, wynieśliście do Sądu Kommissyi Pozew po massę, o resztującą sumę f. p. 4,449 gr. 22 przez byłego ple-nipotentę Opieki JW. Chodzkę realizowaną, gdy atoli obok kwiatacyi samego aktora rzeczy Ur. Placyda Trzaskowskiego daty 1816 julii 15 d. Xciu Dominikowi Radziwiłłowi z pretensyi Sawiczunskich wydanej, i dekret Taxatorsko-Exdywizorski, i dokument JW. Chodzki na mylnych wsparte zasadach, massy Xcey nieobowiązuja, czem sam obżał. wierność twoja skonwinkowany wniesionej do Kommissyi o restancję pretensyi rzekłes się, aktorat amatales, więc Prokurator massy pozywa obżał. i prosi sądenia na tymże Trzaskowskim zwrotu summy czer. zł. 50 i f. p. 2000 z każdorocznemi procentami i expensami prawnymi, z wolną oraz ekzekucyą, przez władzę wykonawczą całkowitej należności, czy to przez extenuacyą, czy przez licytacyą.

1822 r. mca 8bra dnia 17, Woźny podpisany świadczę, jako kopia niniejszą z autentykiem zgodną z instancyi JW. Zaleskiego Jeneralnego Prokuratora massy Radziwiłłowskiej, przeciwko Ur. Floryanowi Trzaskowskiemu Majorowi wyniesionego, pozwanemu, dla niewiadomości miejsca jego zamieszkania do drzwi Sądowych Kommissyi na urządzenie interesów Radziwiłłowskich przybiłem, i odpowiedzi przed tymże Sądem pozwanemu zapowiedziałem Dan jako wyżey. Felix Cebulski Woźny Kommissyi Radziwiłłowskiej.

Roku 1822 8bra 17 dnia, przed aktami Kommissyi dla urządzenia interesów Radziwiłł. ustanowionej, obecnie stawając Woźny wyżey wyrażony, relacyą tego Pozwu do drzwi Sądowych, przybitego, urzędownie zeznał. Świadczę Aktowy Regent Sądu Kom. Radziwiłł. Józef Doboszyński.

Wolno drukować Eustachy Zabiello Członek Kommissyi Radziwiłłowskiej.

Przedaż Publiczna.

2. Od Litewsko Grodzieńskiego Gubernialnego Rządu ogłasza się: iż dla niejawnienia się z życzących na przeznaczone pierwey terminy do kupienia opisanego i ocenionego tuteyszey gubernii w prużańskim powiecie majątności Hahleny nazywającej się, z 63ma duszami, ziemią budowlą, i ze wszystkiemi do niey przynależnościami, należący do Skoczyńskiego byłego Ślucckiego powiatowego kaznaczeja, tytularnego so-wietnika. na uzyskanie skarbowych pieniędzy, których niedostaje, teraz nanowo przeznaczony z publicznych targow na przedaż, do kupienia której wzywają się życzący na terminy, pierwsze dwa jak wprzód do prużańskiej Dworżańskiej Opieki na terminy 27 i. 28 nowembra, a trzeci

i ostateczny do tegoż Rządu za trzy miesiące od dnia ostatniego wydrukowania w Sankt-petersburskich albo Moskiewskich gazetach. Okto-bra 13 dnia 1822 r. Expedytor Kolleski Sekretarz Jan Krupowicz.

2. Od Mińskiego Rządu Gubernialnego ogłasza się, iż na zaspokojenie podług przysądzenia Rządzącego Senatu, pretensyi Mińskiego mieszcza-nina żyda Leyzera Lachowskiego, przeznaczony na przedaż z publicznego targu dóm mурowany kupca Mikołaja Haydukiewicza, nabyty od zmarłego Ławnika Zwańskiego, oceniony 3000 rubli assygnacyynych; zaty m życzący kupić ten dóm, zechcą przybywać do tego Rządu, na terminy: 1szy dnia 18go, 2gi dnia 22go nowembra, a trzeci ostateczny od dnia wydrukowania w wiadomościach publicznych i w Kuryerze Litewskim, gdzie to późney nastąpi, we trzy miesiące, a przybywającym życzącym nabyć, okazane będą w Rządzie opisanie podającego się domu, i kondycye do targow. Dnia 30 septembra 1822 roku. Sekretarz F. Arcimowicz.

U w i a d o m i e n i e.

2. Podaje się do wiadomości Publiczney, iż Oszmiański powiatowy Doktor, zastępujący miejsce Wileńskiego teraz powiatowego Doktora, oświadcza czas szczepienia ospy dzieciom w dni oznaczone jako to: we środę i niedzielę od 11tey do 1szej godziny zrana bez żadney platy; mieszkanie zaś onego na Niemieckiey ulicy pod Nro 298 w domie Poznańskiego. Lekarz F. Borkum.

Magazyn instrumentow muzycznych.

2. Niżey podpisany mam honor donieść Prześwietney Publicznosci, iż celem uczynienia dla jey przysługi i ułatwienia trudności jakich doznawać mogła, w nabyciu instrumentow muzycznych, przybywszy ze stołecznego Miasta Warszawy, do Miasta Grodna, założył w nim przy ulicy Mostowey w domu pod Nro 601 magazyn różnych intrumentow mianowicie pantalionow, klawikortow, gitar hiszpańskich, i angielskich, skrzypiec, smyczkow, flecikow małych i większych, i na wszystkie wyżey wspomniane instrumenta znaydują się stróny, oraz iszkoły na fortepiano przez Karola Kurpińskiego, i druga część czyli Generalbasu praktycznego, na gitarę przez Rom. Truskolaskiego, na skrzypce przez Rodi, Baillot i Krustzer, przytym naynowsze noty muzyczne jakie mogły dotychczas wyjść w Warszawie w handlu JPana Klukowskiego sztychowane i litografowane i inne jakie wychodzić będą, także i noty zagraniczne, nowe wzory kaligraficzne, kopersztychy, lak pachniący różnego koloru, tusze w tabliczkach, bilety wizytowe w różnych kolorach z wyzlacanemi brzegami male i większe i t. d.; wszystko to sprzedawane będzie za umiarkowaną cenę. W Grodnie dnia 16 8bra 1822 Fr. Sakowicz.

E x d y w i z y a.

2. Roku 1822 października 10 d. Sąd Ziemski Telszewski z powagi dekretu remiss. Sadu Gł. 2 Depart. i ukazu Rządowego w sprawie W. Ludwika Godlewskiego konkursowey z jego kredytorami, między innemi inwentarya majątkow, kom-portacyą dokumentow od dnia 15 do 30 następnego stycznia i termin ku oczewistemu rozwiązaniu dzień 10 maja roku przyszłego zakreślił, w którym że wszyscy mający pretensye do funduszow W. Godlewskiego pod upadkiem stawać powinni zapowiedział. Prezydent Ziemski Telszewski Leopold Giedgowd.

Dzieła do przedania znajdujące się w Redakcyi Kuryera Litewskiego.

- Bayki i Przypowiesci Ignacego Krasickiego nakł. tow. typograficznego . . . . . sr. kop. 15.
- Dzieła Ignacego Krasickiego, podług wydania Fr. Dmochowskiego, tomow 10 nakł. tow. typograficznego . . . . . rub. sr. 6 kop. 60.
- Etyka chrześcijańska czyli Teologia Moralna do użycia szkolnego zastosowana p. A. K. Reybergera, a na język polski przez Jana Kantego Chodaniego, Doktora i Profesora Teologii w Uniwers. Wileń. Dziekana oddziału nauk moralnych i politycznych, Kanonika katedr. Wileń., przełożona obok z textem łacińskim, Tomow 3 r. 6.
- Georgiki czyli ziemianstwo starożytnych rzymian. Poema dydaktyczne P. Wirgiliusza Marona, przekładania X. Alexego Kotużyńskiego Scholarum Piarum obok z textem łacińskim kop. 50.
- Geschichte des Ursprungs und Fortgangs der deutschen Litteratur bis auf die neuesten Zeiten nebst Auszügen aus den Werken der besten deutschen Dichter und Prosaisten für Liebhaber der deutschen Sprache und Litteratur und besonders zum Gebrauch bey öffentlichen Vorlesungen auf den Russisch Kaiserlichen Universitäten herausgegeben von Benjamin Friderich Haustein Russisch Kaiserlicher Hofrath und Adjunkt auf der Universität zu Wilna. . . k. 75.
- Instrukcyja do rozpoznania śmierci prawdziwej od pozornej, i ośrodkach jakie przedsiębrać należy do ratowania osób w pozornej śmierci zostających. Wydana przez radę medyczną przy ministeryum spraw wewnętrznych roku 1819, z polecenia JW. Rzymskiego Korsakowa Jenerała piechoty Wojennego Gubernatora Litewskiego i Kawalera na język polski z rossyjskiego przełożona. . . . . kop. 5.
- Kawaler Maltański przez Miss Annę Marią Porter. . . . . kop. 25.
- Kilka uwag nad konstrukcyą języka niemieckiego . . . . . kop. 7½.
- Krótki rys życia Witolda, W. X. Litewskiego, przez Antoniego Bolesława Hlebowicza Naucz. Fil. w oddz. nauk liter. i sztuk piękn. i rys. uniwers. wileń . . . . . kop. 40.
- Listy o Włoszech napisane po francuzku w 1785 roku, przez prezydenta parlamentu w Bordeaux, Pana Dupaty, na polski język przełożone. Części 3 . . . . . kop. 80.
- Nauka praktyczna około rozmnożenia owiec hiszpańskich w Rossyi, zastosowana do użycia we włościach skarbowych i obywatelskich. Ułożona w Ministeryum spraw wewnętrznych i na rozkaz Najwyższy w języku rossyjskim wydana, przełożona na język polski . . . . . kop. 40.
- Ogrody północne czyli zbiór wiadomości o rozmnażaniu i pielęgnowaniu drzew owocowych i roślin ozdobnych, o inspektach, treybhauzach i oranżeryach, oraz o utrzymaniu roślin kwiatowych w pokojach. OBYWATELSTWU PROWINCYI LITEWSKIEJ przypisane, przez Józefa STRUMILLĘ, w Wilnie nakładem i drukiem A. Marcinowskiego, 1820 z 6cią tablicami na miedzi rytymi, w oprawie włoskiej z okładką drukowaną. Całe wydanie na papierze klejowym. . . . . r. 1 k. 60
- Okarmieniu pszczół i o środkach ratowania słabych. Wyjątek z rękopismu Mikołaja Witwickiego o Pszczelnictwie . . . . . kop. 10.
- O Logice, Metafizyce i Filozofii moralney rozprawa na skutek konkursu ogłoszonego przez cesarski uniwersytet wileński roku 1820 dnia 1go marca do katedry rzeczonych przedmiotów, napisana przez X. Anioła Dowgirda S. P. magistra ś. Te-

ologii . . . . . , ... kop. 75.

Opisanie nowego apparatu do pędzenia wódki, za pomocą którego prosto otrzymuje się spirytus z oszczędzeniem pracy i opału, przez P. Reutera z ryciną . . . . . kop. 15.

(d. c. p)

Cena produktów na rynkach wileńskich.		Dni Targowe			
		Październik			
		Piątek			
		dnia 20			
Niepołożone liczby znaczą, że tych produktów nie było.		sre-		assy-	
		bre-	bre-	gnat.	gnat.
		rubie	kop.	rubie	kop.
Beczka litewska mająca garcy litewskich 144.	Zyta suchego - - - -	11	50	46	—
	— surowego - - - -	9	—	56	—
	Pszeniczy ozimey - - -	13	—	52	—
	— — jarey - - - -	—	—	—	—
	Jęczmienia - - - -	7	—	28	—
	Owsa - - - -	3	50	14	—
	Gryki - - - -	—	—	—	—
	Grochu - - - -	—	—	—	—
	Bobu - - - -	—	—	—	—
	Siemienia lnianego - -	—	—	—	—
Pud Rossyjski.	— — konopnego - - -	—	—	—	—
	Krup jęczmiennych - -	14	—	56	—
	— owsianych - - -	14	—	56	—
	— gryczanych - - -	20	—	80	—
	Łoju wołowego surowego	2	—	8	—
	— — — topionego	4	—	16	—
	Miodu praśn. z woskiem	3	55	14	20
	Wosku topionego niebielon.	21	25	85	—
	Świec woskowych białych	25	—	100	—
	— — — — żółtych	21	25	85	—
Od 15 października do 22	— — — — przywożnych	4	80	19	20
	— — — — tu robionych	4	80	19	20
	Włókna towarne go lnu	—	—	—	—
	— — — — pieńki	—	—	—	—
	Siana murożnego - - -	—	15	—	60
	— błotnego - - - -	—	10	—	40
	Faska masła 6 garcowa -	4	—	16	—
	Soli kuchen becz. gar. lit. 48	7	75	31	—
	Piwa krajow. becz. 40 garc.	3	30	13	20
	— dubeltowego - - -	6	60	26	40
	Plastwa po parze indyków	1	—	4	—
	— — — — kur -	—	40	1	60
	— — — — gęsi -	—	60	2	40
	— — — — kaczek	—	30	1	20
	Chleba razowego funt 1	—	1½	—	6
	— — — — pyłowego przedn.	—	4	—	16
	Mięsa funt 1 - - - -	—	3	—	12
	Wódki garniec 1 - - -	—	64	2	56

Kurs petersburski dnia 13 października: dukat holenderski nowy 11 r. 40 kop. stary 11 r. 20 k. Zmiana złota 2 r. 86 kop. Zmiana srebra 2 rub. 72 kop. Nieustający dochód kommissyi umorzenia długów: 68 assygn. - - - po — 100 } procentow
68 brzęcząca moneta — 96
58 takąż - - - — 82

Kurs wileński na assygnaty od dnia 23 paździer. rubel srebrny 3 rub. 78½ kop., czerwony złoty nowy r. 11 kop. 71, stary r. 11 kop. 53, imperyal r. 36 kop. 72½.

Obserwacje meteorologiczne.	Czas obserwacji	Wysokość Barom.	Wys. Ther. Reau.	Wiatry.	Odmiana w powietrzu
	dnia 23 średnia	27 cal. 11,06 lin.	+ 6,16 stopni	Poludn. Zachod.	Pochmurno
	dnia 24 średnia	27 — 8,93 —	+ 6,5 —	Poludn. Zachod.	Deszcz
	dnia 25 godz. 7	27 — 7,62 —	+ 7, —	Poludn. Zachod.	Deszcz